

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemano mesečno . . . 1-30

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 31 v
za dva in večkrat . . . 25,
pri večjih naročilih primaren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvrsta po 60 vin,

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
bosn.-herc. št. 7583. — Upraviškega telefona št. 188.

Rumunski poslanik v Sofiji zahteval potne liste.

Proti Bolgariji.

Rusi proti Bolgariji.

Genf, 31. avgusta. »Agence de Balcan« javlja iz Bukarešte: Ruske čete armade generala Ivanova so že v soboto zvečer prekoračile Donavo. Ruse spremljajo tri divizije srbskih čet, ki jih sestavljajo srbski begunci in prostovoljci, ki so prišli iz Amerike.

Curih, 31. avgusta. Po švicarskih listih poročajo »Birževije Vedomosti« iz Bukarešte: Močna ruska armada koraka skozi Dobrudžo proti Ruščuku, kamor korakajo istočasno tudi tiste rumunske čete, ki so jih osredotočili pri Silistriji in pri Gorici.

Ruski načrti v Bolgariji.

Genf, 31. avgusta. V »Slovanski vzajemnosti« v Petrogradu, ki je imela pod predsedstvom Brjančaninova svojo plenarno sejo, so sklenili, da se bolgarski kralj in vlada postavita pod obtožbo pred navadno sodišče, da se nastavi ententini komisarij za upravo Bolgarije, da se Bolgarom naloži trda vojna kontribucija in odstopi široke črte ozemlja Rumuniji in Srbiji. Nato se bo lahko Bolgariji podelilo mir.

V Berlinu in v Sofiji.

Berlin, 31. avgusta. Poučeni krogi zatrjujejo, da obstoja med Berlinom in Sofijo najboljši sporazum. Vsekakor tudi danes niso došla nobena nova poročila iz Sofije o bodočih korakih bolgarske vlade; tudi bolgarsko poslanstvo ni ničesar izjavilo.

Bolgarija?

Sofija, 31. avgusta. Vojno napoved Nemčije in Turčije Rumuniji z velikim zadovoljstvom povsod tolmačijo kot dokaz zavezniške zvestobe nasproti monarhiji. O načrtih bolgarske vlade se strogo molči. Rumunskemu poslaniku se dosedaj še ni posrečilo, da bi bil govoril z ministrskim predsednikom, ki se je vrnil včeraj; rumunski poslovodja je govoril predsednočnjim z glavnim tajnikom zunanega ministrstva. Kmalu potem, ko se je vrnil Radoslavov, je zboroval ministrski svet, zvečer je zboroval ministrski svet drugič. Povsod je vse mirno.

Danev o osrednjih velesilah.

Sofija, 31. avgusta. Prejšnji ministrski predsednik Danev, ki se je vrnil z večmesečnega potovanja v Avstriji in v Nemčiji domov, je izjavil, da so njegovi vtisi najboljši o tem, kar je videl, in da je prepričan o tem, da razpolagata osrednji velesili z zadostno velikimi rezervami in da zato lahko hladnokrvno pričakujeta bodočih dogodkov.

Delitev Bolgarije.

Berlin, 31. avgusta. »Nationalzeitung« poroča z ruske meje: Tu se trdi, da je četverozveza zagotovila Rumuniji, če se udeleži vojske: Rumunija dobi del Besarabije južno od Dnjestra in zahodno od Togolnika; meja bo šla mimo Kišineva. Dalje Bukovino in Banat, Transilvanijo in neki mali otok pred Dardanelami s pravico, da bo smela tam ustanoviti postajo brodovja za dobavo premoga. Dalje so obljubili Rumuniji, da bodo delili Bolgarijo in da bo delitve tudi Rumunija deležna. Rusija se je obvezala, da bo dala na razpolago Rumuniji večje število čet za napad na Bolgarijo. Anglija se je končno obvezala, da bo v dalekosežnem obsegu ugodila zahtevam Rumunije glede na finančne potrebe. To pogodbo so določili že letos junija.

Radko Dimitrijevič.

Sofija, 31. avgusta. Vest, da je general Radko Dimitrijevič baje imenovan za poveljnika proti Bolgariji, je napravila tu zelo močan vtis. Nihče ne more verovati, da more bivši Bolgar gnati svoje izdajalstvo tako daleč in prijeljati sovražnika v lastno deželo. Sploš-

no so mnenja, če bo Rusija v resnici poverila Radku Dimitrijeviču to nalogo, bo to sovražstvo Bolgarov proti Rusiji povišalo do skrajnosti in se bo pokazalo v bližnjih bojih.

Vojna napoved Rumunije Bolgariji le formalnost.

Budimpešta, 31. avgusta. »Az Est« objavlja z bolgarskega poslanstva na Dunaju: Vsako uro se pričakuje, da bodo prekinjene diplomatske zveze med Bolgarijo in Rumunijo. Kar se zdaj godi, gre le za formalno vprašanje. Bolgarija noče preje napovedati Rumuniji vojske, marveč čaka, da jo bo napovedala Rumunija, ker bi sicer nastal »Caus foederis« z neko drugo državo. Bolgarija ne dvomi o tem, da bo delila Rumunija usodo Srbije.

Vojska med Bolgarijo in Rumunijo.

Berlin, 31. avgusta. »Vossische Zeitung« izvaja: Bolgarija se nahaja vsled dogodkov, ki so prehiteli formalno vojno napoved, že dejansko v vojnem stanju z Rumunijo. Ni dvoma, da bodo izvajali Bolgari vse posledice, ki jim jih nalaga njih zveza z osrednjima velesilama, kar tukajšnji politični krogi izrecno potrjujejo.

Ultimat Rumunije Bolgariji.

Budimpešta, 31. avgusta. »Az Est« poroča iz Rotterdama: Rumunija bo stavila Bolgariji ultimatum, s katerim bo zahtevala, naj Bolgarija izprazni Srbijo in ponovi teritorialni status quo ante po bukareškem pogodbu.

Ruščuk zaseden?

Berlin, 29. avgusta. O stališču Bolgarije se uradno še nič ne poroča, a poroča se že, da so zasedli Rumuni že Ruščuk.

Rumunski poslanik v Sofiji odpoklican?

Dunaj, 30. avgusta. Po došli poročilih je rumunska vlada že odpoklicala svojega poslanika v Sofiji, ki je baje že zapustil Bolgarijo.

Berlin, 1. septembra. Wolffov urad javlja:

Tukajšnje bolgarsko poslanstvo je obveščeno iz Sofije, da je rumunski poslanik sinoči zahteval popotne liste. Z rumunske strani so se torej sinoči ob 6½ uri prekinile diplomatske zveze med Bolgarijo in Rumunijo.

Grška nevarnost.

Kodanj, 30. avgusta. (Kor. urad.) »Ekstrablade« piše: Zelo bi se motili, če bi mislili, da bo Rumunija s svojo vojno napovedjo odločila svetovno vojno ali vsaj da bi jo mogla skrajšati, in usodna zmota v presoji položaja bi bila misel, da sta osrednji sili, ker imata od včeraj novega sovražnika in jutri morda dobita še enega, zato že pobiti ali vsaj takorekoč pobiti. Osrednji sili sta si bili že davno na jasnem, da se bo Rumunija slej ali prej pridružila njenim sovražnikom in sta seveda odredili vse potrebno proti temu napadu in nihče niti v Berlinu, na Dunaju ali Sofiji ne more biti slep za nevarnost, ki grozi od strani Grške.

Grški generalni štab.

Bern, 31. avgusta. »Temps« poroča iz Aten, da so odstopili še trije polkovniki generalnega štaba, neki četrti polkovnik je prošil za 45 dni nadaljnega dopusta. To so storili menda v sporazumu z Dusanisom Metakom. Ni še znano, ali bodo njihove prošnje uslišane.

Nasilstva četverozveze nasproti Grški.

Kolin, 1. septembra. (K. u.) Köln. Ztg. javlja iz Aten: Odstranitev načelnika generalnega štaba Dusanisa in rodnačelni-

ka Metaksa je novo nasilstvo četverozveze in novo vmešavanje v notranje razmere Grške. Četverozveza je nastopila očitno na željo Venizelos, ki v svojem časopisu, odkar je nastopil, neprestano napada generalni štab, češ, da je odgovoren za nevtrarno politiko kralja.

Ententa pripravlja nov korak v Atenah.

Berlin, 31. avgusta. »Daily Chronicle« poroča iz Aten, da bo ententa z ozirom na bolgarski vpad revidirala svoje pogoje, ki jih je stavila 21. junija. Odločitev pade v kratkem. — Venizelos je zadovoljen s sedanjo vlado, Zaimis pa hoče odstopiti.

Ultimat Grški.

Haag, 31. avgusta. Trdi se, da je stavila četverozveza Grški ultimatum, naj takoj da zaveznikom na razpolago armado sto tisoč mož v smislu prejšnjih pogodb s Srbijo.

Nova nevarnost od Grške.

Kodanj, 30. avgusta. (Kor. urad.) »Ekstrablade« izvaja: Osrednji velesili sta bili že dolgo časa na jasnem, da se bo Rumunija prej ali slej pridružila sovražnikom in sta seveda ukrenili vse za ta slučaj; nihče ne v Berlinu, ne na Dunaju in v Sofiji ne more biti slep nasproti novi nevarnosti, ki grozi s strani Grške.

Pri grških volitvah mora vsekakor zmagati Venizelos.

Kolin, 30. avgusta. »Kölnische Zeitung« poroča, da je Poincaré rekel princu Andreju: Če zmagata Venizelos, bo on vladal in tuje države se ne bodo več umešavale v grške stvari. Pa četudi Venizelos ne zmagata, ententa ne bo dovolila, da zavladata Gunaris.

Berlin, 31. avgusta. »Lokalanzeiger« poroča, da je Venizelos v nedeljo pred 30.000 ljudmi izjavil, da naj kralj spoštuje ustavo. Volitve se morajo izvršiti. Kraljevo ime naj se izloči iz volivnega boja, ker bi sicer izbruhnila že tleča domača vojna.

Ženeva, 31. avgusta. »Paris Midi« poroča, da tudi ententa nima nič proti temu, da se odloži grške volitve, ker je sovražnik zasedel kraje, kjer ima ravno Venizelos večino.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. avgusta. (K. u.) Uradno se poroča:

Na višinah vzhodno od Herkules — Furdos smo odbili rumunske napade.

C. in kr. čete, ki se vojskujejo v gorovju Csik, so zasedle na višinah zahodno od Csik—Szereda nove postojanke.

Sicer se na ogrski bojni črti ni bistveno izpremenil položaj.

Na mnogih mestih ruske bojne črte deluje sovražno topništvo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. avgusta. Veliki glavni stan: Zahodno od Rige, v ključu do Dvinska, v ovinku Stohoda, južnovzhodno od Kovlja, jugozahodno od Lucka in v posameznih odsekih armade generala grofa pl. Bothmerja se bijejo živahni boji s topovi.

V Karpatih smo, ko smo vzeli z nasokom Kukul, ujeli enega častnika, 199 mož; sovražne protinapade tam smo odbili.

Med napadi na vojaške naprave v Lucku in v Torczynu so sestrelili naši letalci tri sovražna letala. Še eno letalo smo premagali 29. avgusta pri Listopadih ob Berezini.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Lüdendorff.

Rusko uradno poročilo.

28. avgusta popoldne. Severno od Kolševskega jezera so poizkušali 26. avgusta napredovati sovražni oddelki, ki so se morali v ognju našega topništva vrniti v izhodne jarke.

Nemci, močni dva bataljona, so napadali ob Ščari južno od železnice Baranoviče—Lunimer na zahodnem bregu reke; sovražnika smo odbili.

Ob Stohodu južno od Stobihve so obkolili naši poizvedovalci neko avstrijsko stražo; del straže je bil ujet.

Z bojem so se polastile naše čete pri Dnjestrju severno od Marjampolja šume vzhodno od vasi Delejov in se utrdile. Ujele so 1 častnika in 37 vojakov in zaplenile dve strojni puški.

29. avgusta popoldne. Sovražnik je napadel na zahodnem bregu Stohoda naše postojanke pri Tobolu in pri Heleninem Žirovu (618 severnovzhodno od Stobihve), a smo ga odbili. Podnevi je izstrelil tam sovražnik nad 2000 krogel z dušljivimi plini.

Južnovzhodno od Smolarov je sovražnik brezuspešno napadal naše oddelke, ki so taborili na otoku.

× × ×

Bramba Sedmograške.

Vojni tiskovni stan, 31. avgusta. (Po vojnem tiskovnem stanu potrjeno poročilo vojnih poročevalcev.) V bojih včeraj sta se posebej čutili dve rumunski napadalni skupini, namreč tista, ki je prodrla ob Donavi in vzhodno od reke Črna na višine, in tista, ki je prišla na vzhodu čez prehode ob prelazu Gyimes in po potih na obeh straneh prelaza. Tiste rumunske sile, ki so nastopale proti soteski Črna, so napadle naše postojanke vzhodno od Herkules toplic, a so jih naši vselej odbili. Ozemlje v tem odseku: kraj je divjeromantičen s kvišku štrlečimi čermi. Boji so težavni tako za napadalca kakor tudi za branilca, ker je ozemlje težko pregledno, a odlikujejo se lahko patrolje.

Južno od gorovja Gyergyo prodirajoči oddelki so poizkušali udreti v naše postojanke na zahodnih strminah kotline Csik zahodno od kraja Csik-Szereda, a odpor naših čet jim je zabranil, da bi bili prekoračili obrambne črte, ki jih je določilo naše vojno vodstvo. V vseh ostalih mejnih oddelkih, kjer smo premikali našo bojno črto, včeraj ni bilo nobenih važnih spopadov.

Prekoračenje gorovja Zibin južno od Sibirja (Hermanstadt) na obeh straneh prelaza »Rdeči stolp« je bilo vsled razmer ozemlja precej težavno. Rumunska krdela niso prihajala le po cestah čez prelaze čez meje, marveč tudi po gorskih potih med prelazi. Teh oddelkov, ki so korakali deloma le s slabimi zvezami med seboj na celi 600 km dolgi bojni črti, ni bilo mogoče ustaviti, bojna črta se je morala zato v prvih dveh dneh skrajšati, preveč krvi bi se bilo prelilo, če bi se bila držala meja. Naše čete so se zato umaknile v glavno postojanko z zelo nizkimi izgubami, ker se je umikanje tako spretno izpeljalo, da je ostal sovražnik le na nekaterih delih bojne črte v stiku z našimi glavnimi silami.

Boji pri železnih vratih.

Budimpešta, 31. avgusta. »Buda« pesti Hirlap« objavlja poročilo očitno, ki je zapustil v nedeljo Kladovo. Izvaja: Naše obrežne baterije so z dobrim učinkom obstreljevale pristanišče Kladova. Neki ogrski parnik se je že nahajal na Donavi. Naša parnika ladjinega poveljstva v Oršovi »Franc Jožef I.« in »Franc Deak« sta ostala nepoškodovana; le ladjata vlačilnica »Beresjo« je bila nekoliko poškodovana. Rumunsko topništvo je pričelo živahnejše obstreljevati mesto, a škode ni veliko povzročilo. Prebivalci so mirno delali naprej. Tisti, ki so prihajali od rumunske meje, so pripovedovali, da so nastopale rumunske oblasti nasilno; niso čakale niti vojne na-

povedi, marveč so kar prijele osobje ladij, ki so bile zasidrane na rumunski obali: 48 oseb je bilo prizadetih, a večina je ušla čez Bolgarijo. V Orsovi izjavljajo, da so postopale ogrske oblasti z osobjem rumunskih ladij zelo človekoljubno in da so jim rekli, naj se podajo na svoje ladje. Govori se, da so Rumuni na nekem mestu Donave položili mine.

Boji na rumunskem bojišču.

Vojni tiskovni stan, 31. avgusta. (Po vojnem tiskovnem stanu potrjeno poročilo vojnih poročevalcev.) Ob rumunski meji se je položaj včeraj le malo izpremenil. Glavni boji so se prej ko slej bili kakor v prvih dveh dneh vojske na južni in na severni rumunski meji; v središču se nadaljuje po načrtu umikanje v pripravljene postojanke; večje rumunske čete našim ne morejo hitro slediti.

Severno od Orsove poizkušajo Rumuni na vzhodnem bregu Crne hitro zavzeti vrh gorovja Domagid pri Herkules toplicah; več močnih napadov, ki so jih podvzeli Rumuni, so naši odbili. Tam gre za boje v gorah v pravem pomenu besede. Dolina Crne, v kateri se danes dokazujejo razvaline, da je vodila tam stara rimska cesta od Donave v Dacijo, se vije med skalami; tesen je prostor, na katerem stoje poslopja žvepljenih toplic.

Južno od gorovja Gyergyoe so zavzele c. in kr. čete postojanke na zahodnem pobočju kotline Csik.

Izpraznitev Kronstadta.

Budimpešta, 31. avgusta. »Az Est« javlja o izpraznitvi Kronstadta: Nekaj minut pred 12. uro so razstrelili železniško postajo v Kronstadtu. Prebivalci, ki so zadnji odpotovali, pripovedujejo, da tisti, ki so ostali: približno 25.000 jih je, med njimi 10.000 rumunske narodnosti, mirno čakajo, kako se bodo razvili dogodki. Rumuni pravijo, da bodo poveljnika vkorakujočih čet prosili, naj imenuje priljubljenega zdravnika dr. Barjulescu za župana.

Budimpešta, 31. avgusta. »Az Est« javlja, da v Kronstadtu ni ostal, kakor se je prvotno poročalo, tamošnji župan dr. Schnell, marveč najstarejši svetnik magistrata Friderik Rubricius.

Rumunska armada šteje 600.000 mož.

Kolin, 30. avgusta. Bukareški dopisnik »K. Z.« objavlja članek Carpovega lista »Moldawa«, ki trdi, da šteje rumunska vojska 600.000 mož. To število se bo le povečalo, če bo vojska dolgo trajala, a ozirati se bodo morali tudi na znižanje navedenega števila vsled izgub na bojišču in radi bolezni.

Iz trdnjave Bukarešt.

Haag, 31. avgusta. »Daily News« poročajo iz Petrograda: Rumunsko vojno vodstvo je radi nevarnosti, ker leži glavno mesto le 50 km od meje, zbralo močne čete, ki so zasedle utrdbe trdnjavskega pasu. Po posredovanju Rusije so razvrstili težke japonske topove v najsprejnejše postojanke.

V Bukareštu.

Stockholm, 31. avgusta. Prva iz Bukareste v Petrograd došla poročila so javila o manifestacijah, ki so trajale cel ponedeljek; po Rusih podkupljeni hujskači so vodili množico neprestano pred rusko poslaštvo; pred francoskim in angleškim poslaštvom je bilo mirno; niti ene manifestacije ni bilo pred kraljevim gradom. Ruski hujskači so namreč delali na to, da bi ljudje pozabili na kralja. Pozornost so vzbujali trije ruski generali, ki so se ves dan vozili po mestu z avtomobili. Ljudje so si to tako razlagali, da bo prišel car; ustavili so avtomobile in poljubljivali ruskim generalom roke. Trgovski krogi so pobiti; veliko trgovcev je namreč na sumu, da so prijazni Nemcem. Na deželi je vse mirno. V krajih, ki leže blizu ruske meje, se boje, da bodo izbruhili izgredi proti judom. Od mej prihajajo begunci. Avstrijci in Nemci ni veliko ostalo v deželi; pravijo, da jih bodo kot civilne ujetnike prepeljali v Rusijo.

Osredotočenje Rusov v Rumuniji.

Genf, 31. avgusta. »Nouvelist« poroča iz Odese: Na železnicah Lipkany-Mamaliga in Odesa-Chrnovice prevažajo v velikem obsegu vojaške čete; tudi v Besarabiji delajo velike priprave. Vse kaže, da premikajo Rusi čete, da se bodo združili z Rumuni.

Japonska dobaviteljica Rumunije.

Bern, 31. avgusta. Švicarski listi poročajo iz Petrograda, da je sklenila rumunska vlada z Japonsko dogovore o dobavi znatnih množin topov in streliva. Vsi plavži, jeklene in municijske tvornice na Japonskem so z naročili ruske in rumunske vlade zaposleni do spomladi 1917.

Napadi na železniške vlake.

Stockholm, 31. avgusta. »Novoe Vremja« poroča, da so bili na različnih progah izvršeni napadi na železniške vlake. Vlada je take napade postavila pod kazneni veleizdaje.

Izjava ministra Rosznerja.

Dunaj, 31. avgusta. Ogrski minister a latere baron Roszner je izjavil

glede na rumunsko vojno napoved: »Bula se je predrla; ali bodimo čisto mirni. Rumune bomo samo nekoliko spustili notri. Z velikim zaupanjem lahko pričakujemo bodočnosti.

Rumunski kralj v Kronstadtu.

Budimpešta, 31. avgusta. »Neues Pester Journal« poroča: Rumunski kralj Ferdinand je že prišel v Kronstadt.

Rumunski kralj in car.

Genf, 31. avgusta. Kralj Ferdinand je prevzel vrhovno poveljstvo armade in je odpotoval na bojišče. Car je daroval rumunskemu »Rdečemu križu« en milijon rubljev.

Nisem več Hohenzollerc, marveč rumunski državljani.

Genf, 30. avgusta. Agentura »Four-nier« poroča iz Bukareste: Pred odločilnim kronskim svetom je izjavil kralj Ferdinand: »Nisem več Hohenzollerc, marveč rumunski državljani, zato bom absolutno se pokoril sklepu večine kronskega sveta. Dinstična čuvstva so zdaj izločena.«

Brat proti bratu.

Berlin, 30. avgusta. Brat rumunskega kralja, princ Hohenzollern, je prepovedal vsem svojim uradnikom nositi rumunske redove.

Rumunska koncentracijska vlada.

Haag, 31. avgusta. »Times« poročajo iz Bukareste, da se bo zbornica danes sešla. Vintilla Bratianu, brat ministrskega predsednika, je imenovan za vojnega ministra. Čuje se, da se bo sestavil koncentracijski kabinet. Predsednik zbornice Pherekyde bo baje imenovan za zunanjega ministra.

Angleška sodba o nastopu Rumunije.

Rotterdam, 31. avgusta. Londonski večerni listi objavljajo članke povodom rumunske vojne napovedi, ki splošno izražajo mnenje, da bo nastop Rumunije približal koncu sovražnosti. »Evening Standard« sodi, da se bo doba vojske močno skrajšala; sporazum bo zdaj predložil svoje mirovne pogoje, ne pa Nemčiji. »Pall Mail Gazette« pravi: vojna napoved je izjava vsem prizadetim, da so se tehtale nemške nade, a da so bile prelahke. »Westminster Gazette« piše: Nemški poslanik je, kakor se zdi, izvedel zadnji obupni poizkus, da bi ostal kralj Ferdinand nevtralen, a rumunski kralj se možato ni vdal pritisku.

Zastopniki Rumunije na vojnih posvetih sporazuma.

Basel, 31. avgusta. Iz Bukareste se javlja: Vlada je določila za stalna zastopnika na vojnih posvetih četvero zveze dosedanja vojna atašeeja v Parizu in v Londonu.

Diplomati zapuščajo vsled nove vojske svoja prejšnja mesta.

Dunaj, 31. avgusta. Rumunski poslanik na Dunaju je že dobil svoje potne liste in je vse odredil, da bo odpotoval. Naš poslanik v Bukareštu, grof Czernin, je brzojavil 29. t. m., da bo isti dan odpotoval, a o odpotovanju in o smeri se še ni poročalo. Po turški vojni napovedi Rumuniji je rumunski poslovodja odpotoval iz Carigrada.

Švicarska sodba o položaju.

Basel, 31. avgusta. Vojaški sotrudnik »Baseler Nachrichten« izjava: Osrednji velesili postopata popolnoma pravilno, ker čakata na to, kaj da bo storila rumunska armada. Težav, ki jih mora Rumunija premagati med svojim pohodom v Sedmograško, branilcu ni treba premagati, če čaka napadalca v svoji deželi pod gorami; a premagati bi jih moral, ako bi novega sovražnika poiskal v njegovi lastni deželi. Armada, ki je nastopila zdaj v vojsko, bo imela opravka z drugimi ljudmi kakor so bili tisti, ki so stali l. 1914. pod zastavami. Vojne izkušnje vojskovodij in izurjenost čet osrednjih velesil v bojih tehnično nadvladajo armado, ki bo prišla šele v boj, kar bodo Rumuni kmalu čutili.

× × ×

Vesti iz vzhodne Galicije.

Lvovski »Wiek Nowy« poroča iz Brzezanov: V področju mesta in ob Zlati Lipi je položaj seveda resen, toda nikakor ne tak, da bi se moralo prebivalstvo vznemirjati. Pač je od jutra do večera slišati gromenje topov, v katerem se posebno razločno čuje bučanje naših težkih baterij, ki napolnjuje prebivalstvo z zadoščenjem. Urade so 11. avgusta pač premetile iz Brzezanow, a življenje gre svojo navadno pot dalje in vsak dan svira godba na trgu. Magistrat uradno seveda dalje in orožništvo vrši vojaško službo. — Iz Zloczowa poroča navedeni list, da je ondi vznemirjenje med krebivalstvom že minulo. Pač je veliko trgovcev odšlo iz mesta, zato pa delajo ostali temboljše kupčije. Vsled bližine fronte daje mnogo zaslužiti posebno vojaštvo, ki tu kupuje svoje potrebščine. Tu je videti nemške, avstrijske, ogrske in turške vojske. Tu delujejo oblasti dalje. Bojna fronta teče tu približno 24 km vzhodno od mesta in je od časa do časa slišati gr-

menje topov. V Zloczowu hodi prebivalstvo slejkoprej mirno po svojih opravkih.

Iz Kovla

poroča krakovska »Nowa Reforma«: Po razburjenju, ki je nekaj časa vladalo med prebivalstvom, so nastopile sedaj zopet normalne razmere. V zadnjem času so se pač čisto pokazali sovražni letalci, a naš obrambni ožen jih je vselej hitro pregal; eno letalo je bilo sestreljeno in trije letalci ujeti.

O položaju ob Bugu

poroča lvovska »Gazeta Poranna«: Poljsko delo se tu mirno nadaljuje, čeravno je od daleč slišati gromenje topov, ki prihaja od Brodyjev sem. Zetev je z vojaško pomočjo večinoma že pospravljena.

Podmorski čolni na delu v finskih pristaniščih.

Kodanj, 1. septembra. (K. u.) »Politiken« poroča iz Stockholma: Švedski mornarji došli s Finskega, pripovedujejo, da so potopili v finskih pristaniščih podmorski čolni več parnikov zaveznikov, kakor se je prvotno poročalo. V Uleaborgu sta bila potopljena tudi dva angleška parnika, eden pa v Kemi.

Boji v Macedoniji.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 30. avgusta. Ob Strumi in pri Dojranskem jezeru so zavezniki obstreljevali sovražne naprave. Zahodno od Vardarja so nekoliko napredovali v smeri proti Ljumnici. V odseku Vetrenik in Ostrovo se nadaljuje ljut artiljerijski boj. Bolgare, ki so napadli zahodno od Ostrovskega jezera, so pričele obstreljevati srbske baterije in so se morali z resnimi izgubami umakniti.

Obstreljevanje Kavale.

Amsterdam, 1. septembra. (K. u.) Dopisnik »Timesa« poroča iz Soluna o obstreljevanju utrdb Kavale: Obstreljevanje je trajalo 50 minut; obstreljevala sta dva monitorja in ena križarka 12 utrdb iz daljave 10 morskih milj. Obstreljevanje je vodilo neko letalo.

Bolgari zasedli Seres.

Haag, 31. avgusta. Poročevalec »Timesa« poroča iz Soluna: Trdi se, da so zasedli Bolgari Seres. Bolgarski podaniki, ki bivajo v zasedenih ozemljih, so sprejeli bolgarske čete z godbo in z zvonenjem. Macedonski četaši se združujejo z Bolgari.

Izkrcanje Italijanov v južni Albaniji.

Haag, 30. avgusta. »Times« poročajo iz Aten: V Chimaro, južno od Valone, je priplulo italijansko brodovje s transportnimi ladjami; Italijani bodo Chimaro zasedli.

Načelnik bolgarskega generalnega štaba umrl.

Sofija, 1. septembra. (K. u.) »Agence tael. Bulgare«: Načelnik bolgarskega generalnega štaba Jostov je umrl danes na vnetju črev.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 29. avgusta. (K. u.):

Kavkaško bojišče.

Na desnem krilu in v središču smo odbili sovražnika z velikimi izgubami zanj, napadal je, da bi zadržal naše prodiranje. Sovražno delovanje v središču zadržuje ogenj našega topništva; njegove strelske järke smo zrušili. Na levem krilu strelja le živahno pehota.

Brezupen položaj Rusov ob perzijsko-turški bojni črti.

Petrograd, 31. avgusta. »Novoe Vremja« opisuje položaj ruske armade ob perzijsko-turški meji kot brezupen. Splošno divja malarija, sanitetna služba ne deluje, dovoz je prenehal, napadi Turkov so pa vsak dan silnejši. V Teheranu se pojavlja močna struja, ki hoče na vsak način odstraniti sedanjo Rusom prijazno vlado.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. avgusta. (K. u.) Uradno se poroča:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 28. avgusta. Uradno: Na tridentinski bojni črti je sovražnik napadel naše postojanke v dolini Fargo-rida (v ozemlju Adamello); na pobočjih Monte Zebio (Asiaška planota), v Fazanskem odseku (Aviso) in v dolini Viscende. Napad na Monte Zebio je bil pripravljen z zadržljivimi plini, ki pa vsled pravočasne uporabe varnostnih

krink niso škodovali. Sovražnik je bil povsod odbit in je pustil nekaj ujetnikov v naših rokah. V zgornji dolini Buta živahno delovanje sovražnih težkih topov. V goriškem odseku in na Kraški planoti počasen, pa trajen sovražni topovski oženj proti predkrajem mesta in soškim mostovom ter proti Dolu. Naša artiljerija je krepko odgovarjala in je motila sovražna utrjevalna dela.

29. avgusta. Na tridentinski bojni črti so dosegli kljub slabemu vremenu naše čete nekaj novih sijajnih uspehov. V neki praski so naši preganjali sovražnika, mu zadajali izgube in ujeli 20 mož, med njimi enega častnika.

Na Monte Cimone so naše bombe, ki so zadele, prisilile sovražnika, da je popustil kos lastne boje črte severno od vrha.

V odseku Fassa (Avisio) so po trdem boju zasedli alpinci strmi vrh Cauriola in preplezali strme skale do višine 2095 metrov. Postojanka se je takoj ojačila in je trdno v naših rokah. Sovražnikov smo ujeli 30, med njimi enega častnika.

Zivahen sovražni oženj s topovi na naše postojanke na Silfisi (zgornji Cordevole), Castelletto (Tofana) in na visoke doline Buta in Bele.

Ob spodnji Soči so se nahajala predmestja Gorice in Gradiške od časa do časa pod ognjem.

Neki sovražni letalec je metal bombe in pšice na kotlino Cortina d'Ampezzo, a škode ni povzročil nobene.

Na celi bojni črti so pozdravljale naše čete bratsko vojske rumunske narodnosti. Sovražnik je odgovoril z dvojnimi obstreljevanjem topov, metalcev bomb in strojnih pušk, a je vsled hitrega nastopa naših baterij moral utihniti.

Na Goriškem.

Goriško, dne 30. avgusta 1916.

V ponedeljek in torek ponoči posebno na komenski planoti močna kanonada naše težke artiljerije. Danes in včeraj bolj mirno. Laški letalci pridno trosijo bombe in listke.

Primorski namestnik in goriški deželni glavar na Goriškem.

Danes, v sredo, dne 30. avgusta, sta se mudila na Goriškem primorski namestnik baron Fries-Skene in goriški deželni glavar dr. Faidutti. Obiskala sta Ajdovščino.

Denarne skrbi Italije.

Lugano, 31. avgusta. (K. u.) Italijanski ministrski svet se je pečal z ukrepi, kako naj bi povišali državne dohodke in znižali državne izdatke. Vlada namerava tudi pobirati naklade v korist meščanski vojni pomoči. Izkušnja je namreč dokazala, da italijansko prebivalstvo zelo redko tudi najmanjše zneske prostovoljno prispeva.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. avgusta. Veliki glavni stan: Sovražnik je živahno deloval v odseku boje črte na obeh straneh Armentieres; odbili smo njegove poizvedovalne oddelke, ki so napredovali po močnih presenetljivih napadih z ognjem.

Neka nemška patrulja je v angleškem jarku pri Roclincourt (severno od Arrasa) ujela več mož.

Na obeh straneh Somme se je nadaljeval boj z ognjem z veliko močjo.

Naknadno se poroča, da smo izgubili včeraj zjutraj južno od Martinpuha jarek, ki je štrlel proti sovražni postojanki.

Ob Mozi je bilo včeraj mirno, izvzemši malih bojev z ročnimi granatami pri Fleury.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 30. avgusta. Ob 3. popoldne. Na celi fronti običajno obstreljevanje. Razun vspeha vzhodno od Fleury ni ničesar poročati. Pri Fresnes-en-Woevre je bilo med bojem sestreljeno nemško letalo.

Ob 11. uri ponoči. Ob Sommi srednje delovanje artiljerije. Slabo vreme traja dalje. Na Lotrinskem so sovražni oddelki v odseku Reillon dvakrat poskušali približati se našim črtam. Naš zapiralni oženj jih je vrgel nazaj. Z ostale fronte nič novega.

Belgijsko poročilo. Z belgijske fronte ni nobenih poročil.

Gozdni požari na Francoskem.

Pariz, 1. septembra. (K. u.) »Temps« poroča iz Toulona: V gozdih Sarmette Bauoys so izbruhnili predvčerajšnjim ponoči požari; pred štirimi dnevi je pa gorel gozd na »Paradiški gori«.

Švedi zapuščajo London.

Rotterdam, 31. avgusta. Od 15. avgusta je zapustilo nad 1500 Švedov londonsko grofijo.

Posvili v nemškem glavnem stanu.

Berlin, 31. avgusta. Državni tajnik dr. pl. Helfferich se je podal v veliki glavni stan, v katerega je bil odpotoval kancler že pred dnevi. Oba državnika se bota vrnila najbrže jutri v Berlin. Politični krogi sodijo, da je navzočnost obeh državnikov v glavnem stanu v zvezi z vprašanjem, če ne kaže, da se skliče državni zbor prej, kakor so prvotno nameravali. Če bi se odločile merodajne osebe za to, da bodo sklicali državni zbor pred 28. septembrom, ga bodo sklicali najbrže že prihodnji četrtek. V krogih poslancev so pa gotovi pomisleki proti sklicanju državnega zbora, zato ni gotovo, da ga bodo že zdaj sklicali. Kancler se bo najbrže v nedeljo ali v ponedeljek posvetoval o tej zadevi z voditelji strank.

Stališče nemškega državnega kanclerja zmagalo.

Budimpešta, 30. avgusta. Dunajski poročevalec »Az Ésta« poroča: Imenovanje feldmaršala pl. Hindenburga za šefa generalnega štaba nemške vojske se razlaga v tukajšnjih kompetentnih krogih, da je s tem zmagala politika državnega kanclerja pl. Bethmann Hollwega. Kakor je znano, je izjavil državni kancler v nekem svojem govoru meseca novembra lanskega leta, da se mora nastopiti z največjo silo proti Rusiji. Državni kancler je doslej vedno delal na to, da prepriča odločilne vojaške faktorje o pravilnosti tega stališča. V dobro informiranih krogih se govori, da je maršal pl. Hindenburg istega mnenja in da je smatral njegovo imenovanje za voditelja operacij na vseh bojiščih, da je stališče državnega kanclerja zmagalo.

Hindenburg je bil imenovan za načelnika generalnega štaba po generalu pl. Falkenhaynu.

Berlin, 29. avgusta. »Tägliche Rundschau« poroča: Imenovanje Hindenburga za načelnika generalnega štaba je predlagal general pl. Falkenhayn sam.

Voditelji strank pri kanclerju.

Berlin, 31. avgusta. »Berliner Tageblatt« poroča, da je kancler v ponedeljek, na dan rumunske vojne napovedi, poklical k sebi voditelje strank.

Nemčija skliče predčasno državni zbor?

Berlin, 31. avgusta. »B. Z. am Mittag« poroča, da je tudi državni tajnik Helfferich odpotoval v glavni stan. Politični krogi govorijo o predčasnem sklicanju državnega zbora, ki bi moral začeti svoje redno delo šele 28. septembra. Zna pa se zgoditi, da bo sklican že prihodnji četrtek.

Berlin, 31. avgusta. (Kor. ur.) Poučeni krogi ne verujejo, da bo državni zbor sklican predčasno.

Bavarski ministrski predsednik o položaju.

Berlin, 30. avgusta. (Kor. urad.) V razgovoru z ameriškim žurnalstom je rekel bavarski ministrski predsednik grof Hertling, da splošni vojni položaj navzlic Rumuniji ni vznemirljiv. Vprašanje o nadomestilih v armadi Nemčiji ne dela nobenih skrbi. Vслед ugodne letine nas sovražnik tudi letos ne bo sestrado. Nemški narod stoji tudi danes solidno za svojim cesarjem in knezi. Pri zadnji seji odbora zveznega sveta za zunanje zadeve so se vsi ministri izrekli za kanclerjevo politiko. Doslej Hertling še ni slišal, da mislijo zopet začeti z brezobzirno podmorsko vojno. Nemčija se bo borila, dokler bo Anglija zasledovala cilj, da nas popolnoma uniči. Mirovni pogoji bodo seveda odvisni od vojnega položaja ob času sklepa miru. Hertling je končal: »Če nam je z božjo pomočjo odločena zmaga, tedaj je umljivo, da se bomo zavarovali pred enakimi napadi v bodočnosti. To je naš vojni cilj.«

V. vojno posojilo v Nemčiji.

Berlin, 1. septembra. (K. u.) Od 4. septembra do 5. oktobra t. l. se bo podpisovalo V. vojno posojilo v obliki 5% državnega posojila, ki se ne bo moglo odpovedati do leta 1924. po kurzu 98 in 4½% državne zakladne obdolžnice po kurzu 93 pri državni banki, pri vseh nemških bankah, bankirjih, hranilnicah, življenjskih zavarovalnicah, kreditnih zadrugah in pri poštinih zavodih.

Razna poročila.

Poljak — ruski poslanik pri Vatikanu.

Dunaj, 31. avgusta. Varšavski »Kuryer Polski« izve, da je ruska vlada imenovala za poslanika pri Vatikanu namestnika intendanta carskih gledališč v Moskvi Kazimirja pl. Hulewicza. Vatikan je hotel imeti katoličana za poslanika.

Odgoditev ogrskega državnega zbora?

Dunaj, 31. avgusta. Včerajšnji razgovor grofa Tisza z Andrassyjem, Apponyjem in Zichyjem ni prinesel sporazuma niti v zunanji niti v notranji politiki. Opozicija graja zunanjo politiko in zahteva koalicijsko vlado brez Tisza. Ta se pa ne

uda, ker je večina zbornice z njim. Opozicija zahteva še vedno sklicanje delegacij in javno razpravo o zunanji politiki. Ni izključeno, da odgodijo državni zbor.

Četverozveza upa, da bo zmagala.

Genf, 31. avgusta. Briand v novi tajni seji zbornice svojo prejšnjo izjavo, da bo prineslo leto 1916. zmago Franciji, v toliko popravil, da so se pričele priprave na zmago Francije, a da se je morala zavleči še dalje zmaga četverozveze.

Nasilstva Angležev nasproti nevtralcem.

Kodanj, 1. septembra. (K. u.) Dansko glavno pošto ravnateljstvo naznanja, da so zaplenili Angleži tudi na parniku Oskar II. celo pošto.

Povzročitelj pisanega legarja odkrit.

Dunaj, 1. septembra. (K. u.) »Wiener klinische Wochenschrift« objavlja članek, ki izkazuje, da je odkril bakteriolog dr. Evgen Csernel v Budimpešti povzročitelja pisanega legarja.

Dnevne novice.

Njegova c. in kr. Visokost nadvojvoda Franc Salvator je v priznanju zasluga za vojaško-sanitetno oskrbo v vojski odlikoval sledeče slovenske mornariške duhovnike: s častniškim častnim križcem »Rdečega križa« z vojno dekoracijo mornariškega superijorja Ivana Koršič; s častnim križcem II. razreda z vojno dekoracijo mornariškega nadkurata Antona Jarc in dr. Jožefa Sever in mornariškega kurata v rez. dr. Ivana Tul.

Pohvaljeni so bili od vojaškega poveljstva v Gradcu: mojster M. D. 3 Anton Žitnik; narednik 7. pp. Jurij Arnejc; narednik 17. pp. Josip Jernejčič; rač. podčastnik 87. pp. Franc Trepel; narednik Ivan Rakušček in rač. podčastnik Leopold Novak, oba pri 97. pp.; rač. podčastnika 6. polj. havb. p. Ivan Grobelnik in Matija Zorjan; stražmojster 5. drag. p. Karba; stražmojster 3. tren. div. Josip Požun; narednik Mohor Zupančič; višji orož. mojster 26. dom. pp. Franc Bibič; narednik Franc Marat in rač. podčastnik Maks Novak, oba pri 26. dom. pp.; narednik 27. dom. pp. Anton Posselt; narednik Ivan Gril; naredniki 27. črnovoj. okraj. pov. Martin Hrašovec, Franc Rupnik in Josip Cerar.

Svarilo. Občinstvo se z ozirom na »Svarilo« c. in kr. armadnega višjega poveljstva z dne 16. februarja 1916, k st. op. št. 8.928 znova nujnejše svari, dajati pobeglim vojnim ujetnikom prenočišče in hrano ali jim sicer na katerikoli način iti na roko, ker se vsako vedoma storjeno podpiranje vbežlih vojnih ujetnikov po § 327 voj. kaz. zak. zasleduje po naglem sodu kot hudodelstvo proti vojni moči države in kaznuje po določbah naglega sode s smrtno na vislicah. — Ljubljana, dne 28. avgusta 1916. — C. kr. deželni predsednik: Henrik grof Attems I. r.

Odlikovanja pri 4. trdnjanskem topniškem polku. Srebrno hrabrostno svetinjo II. vrste so dobili: desetenik Treven Josip, predmojstri Blažek Franc, Košir Stanislav in Klanjšček Avgust in topničar Senica Martin. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desetenika Klavžar Franc in Lipovšek Ludvik, predmojstri Anzelin Aleksander, Orožen Franc in Likar Miroslav, topničarji Fumis Ivan, Drufovka Alojzij, Vovk Ferdinand, Jagodnik Anton, Brajkovič Jurij, Nacinovič Ivan, Mihačič Ivan, Setničar Lovrenc, Ravnik Mihael, Kamušček Andrej, Pulko Anton in Zajc Franc.

Odlikovani slovenski planinci. Za hrabrost in pogum v naskokih na Laha na južnem Tirolskem so bili odlikovani s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda fantje našega ponosnega planinskega polka: Karel Čokl iz Šmarja pri Celju, Franc Selušek iz Ptujja in Martin Horvat iz ptujske okolice. Slava junakom!

Zapiranje prodajalnic v trgovinskih obrtih. Z razglasom c. kr. deželne vlade z dne 25. julija 1916, dež. zak. št. 35, so se začelo razveljavljene določbe razglašene c. kr. deželne vlade z dne 11. aprila 1913, dež. zak. št. 15, o delovnem času in o zapiranju prodajalnic v trgovinskih obrtih in v sorodnih opravilnih obratih v mestnem ozemlju Ljubljane in v okolici, zopet uveljavile. Z ozirom na to morajo biti pri vseh v mestnem ozemlju Ljubljane, vsehviš Spodnje Šiško, dalje v krajih Zgoranja Šiška, Udmata, Selo, Moste in Glince (Ljubljanska okolica) obratovanih obrtih, pri katerih se blago prodaja v opravljenih prostorih (prodajalnicah), odprtih za promet odjemalcev, ti prostori s pisarnami in skladišči vred, ki spadajo k njim — z izjemami, spodaj navedenimi — zaprti v času od pol 8. ure zvečer do pol 7. ure jutraj. Pri trgovini z živili smejo biti prodajalnice odprte do pol 9. ure zvečer, nadalje smejo biti na delavnik pred nedeljo ali praznikom prodajalnice z živili odprte do 9. ure zvečer.

ostale prodajalnice pa do pol 9. ure zvečer. Pri prodaji pekarske in mesarske obrti, kakor tudi pri prodaji mleka se ne smejo prodajalnice odpreti pred 5. uro jutraj.

Prosimo darov za »Pozdrav iz domovine!« S tem izkažete našim vojakom neizmerno dobroto! Darove je pošiljati: Pozdrav iz domovine, Ljudski Dom, Ljubljana.

Odlikovanja. Najvišje pohvalno priznanje se je sporočilo kot tretje bojno odlikovanje poročniku v rezervi c. in kr. bos. herc. pešpolka št. 2 Rado Hočevanju. — Hrabrostno srebrno svetinjo 2. razreda je dobil naš priljubljeni junak Jurij Skamen, četovodja. — Hrabrostno bronasto svetinjo je dobil istotam junak Marko Prtnač, topničar. Oba služita pri 15-cm pozicijski bateriji št. 10.

Češki socialni demokrati. Te dni je zborovalo v Pragi načelstvo čeških socialnodemokratskih državnih poslancev in češko-slovenske socialnodemokratske delavske stranke. Vsako prvo soboto v mesecu bodo imeli seje. Predsednik dr. Smeral ima nalogo priti v zvezo z drugimi političnimi faktorji. Na Dunaju ustanovijo posebno tajništvo. Po končani vojni bo treba najbolj paziti na davke in finance, zavarovanje vojnih invalidov, povračilo vojne škode, socialno higijeno in zavarovanje. Govorilo se je tudi o sedanjem stanju akcije za združitev čeških strank.

Inserati o živilih so dovoljeni samo z imeni. Uradno se razglasa, da smejo listi prinašati inserate, v katerih se ponuja neuprtno potrebščine ali se poziva za stavljenje takih ponudb, samo z imenom ali firmo in stanovanjem ali obratovališčem inserenta.

Karte za mast in olje. 15. septembra stopi v veljavo naredba notranjega ministra, ki uvaja uradne izkaznice za vse za človeško hrano primerne surovine, mast in jedilno olje.

V ujetništva. Dne 13. t. m. ujeti domobranci 27. pp., IX. stot.: enol. prostov. četovodja Stancin Ignac, desetenik Šebesta Jožef, enol. prostov. poddesetenik Schweiger Anton, poddesetenik Dörner Jožef in Plesničar Leopold, inf. Krašovec Jakob, Filas Demeter, Baudek Jožef, Bergles Franc, Arnšek Anton, Jelovčan Franc, Jakovčič Anton, Baudek Janez, Petrač Leon, Šuligoj Jožef, Ortner Anton, Ramšak Simon, Moravec Stefan, Perkon Franc, Ferjančič Alojz, Kravanja Janez, Škrt Stefan, Perko Franc, Maver Rudolf, Vivoda Alojz, Kralj Jožef, Martinčič Jožef, Muzga Vladimir, Olexscysen Peter, Bolé Rudolf, Schaffer Jožef Brinig Janez.

Smrtna kosa. Iz Kranjske gore nam pišejo: 25. t. m. je umrla g. Marija Krajec, mati preč. gospoda župnika Andr. Krajca. Bila je vzor žena in nadvse vestna gospodinja, dokler je ni priklenila na postelj težka bolezen. Trpljenje, ki ga ji je Bog poslal, je nad dve leti prenašala izredno vdano in v največjo tolažbo ji je bilo, če se je mogla vsak dan združiti z Jezusom v sv. obhajilu. Kako je bila povsod priljubljena, je pokazal pogreb, ki je bil v nedeljo 27. popoldne. Vodil ga je ob številni asistenci preč. gospod kanonik in dekan Jan. Novak. Preč. gospodu župniku naše iskreno sožalje. — V Celju je umrl usnjarski mojster Adam Lasnigg, star 79 let. — V Mariboru je umrl pomožni uradnik v pokoju Ignacij Sterle. — Umrla je v Mariboru gospa Josipina Skočir roj. Mlekuš. — Umrl je v Celju vojak pri trenu M. Staute.

Ukaz c. kr. deželne vlade o izdajanju prevoznih potrdil za pošiljate krompirja. Izdajati prevozna potrdila za pošiljate krompirja z množino nad 100 kg imajo po naslednjih določilih pravico politična okrajna oblastva in ljubljanska podružnica vojnega prometnega zavoda za žito. A. Politična okrajna oblastva naj izdajajo prevozna potrdila: 1. za pošiljalne postaje v lastnem okraju, in sicer za proste zaloge krompirja brez vsake utesnitve, in za zaloge, ki so pod zaporo, ako jih odpokličejo politična oblastva sama in ne podružnica vojnega prometnega zavoda za žito. Izvzete so pošiljate za obrtne obrate, ki podelujejo krompir, za katere sme izdajati prevozna potrdila brez izjeme samo podružnica vojnega prometnega zavoda za žito. 2. Za pošiljanje postaje zunaj lastnega okraja za zaloge krompirja, ki niso pod zaporo, ako množina, ki se naj odpošlje, ne presega 10 meterskih stotov. B. Ljubljanska podružnica vojnega prometnega zavoda za žito pa naj izdaja prevozna potrdila: 1. v vseh primerih, kadar gre za prevoz množin, ki so pod zaporo in ki jih podružnica sama odpokliče; 2. za pošiljate obrtnim obratom, ki podelujejo krompir. Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Poroka. V nedeljo, 27. avgusta je poročil trgovec iz Ljubljane g. Josip Muren gđeno. Mici Turk iz Šmihela pri Novem mestu

Blazna ženska se je sama zažgala. Na Studencu je bolniška strežnica pozabila v sobi bolne Aleksandre Logar skatljico vžgalice. To priliko je blazna porabila ter je zažgala svojo posteljo. Dobila je tako težke opekline, da je vsled tega umrla.

Velik požar v mariborski okolici. V Bohovi vasi pri Hočah v mariborski okolici so otroci kadili cigarete ter tako zaneli požar v hlevu posestnika Rotha. Požar se je silno hitro širil. Pogorelo je 24 poslopij. Škode je 120.000 K.

Brata vsled neprevidnosti ustrelil. Kočarjev sin Martin Hode v Curnovem pri Brezicah je ogledoval pred hišo lovsko puško. Nakrat se je puška izprožila in zadela njegovega polubrata Jožefa Kostevca v čelo. Deček je obležal mrtev.

Poročil se je v Radečah pri Zidanem mostu učitelj g. Davorin Strk z učiteljico gđeno. Mici Jurca istotam.

Veliki morski golobje. Iz Jablanca v Hrvatskem Primorju se poroča, da so tamkaj uveli tri morske golobe, ki so tehtali nad 100 kg. Dva sta imela po 35 kg. eden pa 40 kg.

Treščilo je te dni v poln kozolec Franceta Kraljič v Brestu h. št. 26, ki je do tal pogorel. Pod kozolcem se je nahajalo večje število z medom obloženih panjev ter gospodarski vozovi. Pogorelo je vse do tal. Škoda znaša do 16.000 K. Mož je bil pa zavarovan pri Graški zavarovalnici le za 1800 K.

Požar. Iz Črnomlja se poroča, da je nastal pred par dnevi na podstrešju pod posestnice Marije Gašperič v Sipku, občina Butoraj, ogenj. Vsled močnega vetra sta se vneli hisi Gašperičeve in njene sosedo Ivane Jankovič, kakor tudi gospodarska poslopja. Škode je okoli 13.700 kron, zavarovalna vsota pa znaša 5300 kron.

»Slovensko Planinsko Društvo« v Ljubljani opozarja, da je koča na Veliki planini nad Kamnikom oskrbovana in kar najbolj preskrbljena z živili in pijačo. Sedaj je najlepše življenje na tej največji planini na Kranjskem. Dohod iz Stahovice čez Sv. Primož je zelo prikladen, ker je napravljena nova cesta čez Sasjo peč. Do koče se pride v pičlih treh urah. Na Veliki planini se dobi tudi mleko in sir. Prijateljem narave, planincem torej v sedanjem času priporočam izlet na Veliko planino, ki je tudi za dame in otroke prikladen.

Duhovnik-begunec išče primerne službe ob železnici na Kranjskem ali Stajerskem. Zadovoljil bi se tudi s službo organista in poslovdje hranilnice in posojilnice. Ker je v zadnjem času mnogo organistov in poslovdjih hranilnic in posojilnic odrinilo k vojakom, ima čast. duhovščina priložnost sprejeti v svojo sredo duhovnika, veččega in priznanega organizatorja na izobraževalnem polju, v gospodarski stroki in pri cerkvenih organizacijah. Ponudbe z natančno označbo, v čem bi obstojale dolžnosti in dohodki, naj se naslovijo na uredništvo »Slovenca« na ime »Podgoričan«.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani priporoča: G. Freytags Karte von Rumänien, Maßstab 1:1.000.000. Cena 1 K 20 vin., s poštino 1 K 36 vin.

Primorske novice.

Slovensko sirotišče na Dunaju. Konvikt za slovenske sirote na Dunaju, notranjem mestu, I. okraj, Vollaufgasse, ni ravno slab, celo kopelji ima za otroke. Hrana je baje dobra in zadostna. Gospodinja je neka Poljakinja vdova, prefektinja neka Nemka in posredovalka med otroci in omejenimi ženskama neko slovensko dekle. Išče se starejša izkušena slovenska učiteljica za isti konvikt. Prijave p. n. ordinariatu goriškemu v Zaticini.

C. g. Jug ostal v Gorici. Č. g. Jug je skušal skupno s knezondakofskijskim tajnikom č. g. Setničarjem pod žičnimi ovirami plezajoč skozi Panovec zbežati iz Gorice. Č. g. Setničarju se je beg posrečil, č. g. Jugu pa ne.

Darovi za goriške begunce. Ordinarijat ljubljanski od sledečih: Vrhnika 10 K; Mihael Saje, župnik v pok., 20 K; Cerkle na Gorenjskem 282 K; Dol pri Ljubljani 20 K; Kropa 47 K; Dobrava pri Kropi 7 K; Črnomelj 70 K 30 v.; Fr. Zorko, župnik v Čatežu pri Sori, 10 K; skupaj 466 K 30 vin. Z. Z., Ljubljana, 10 K; Robert Diehl, Celje, 20 K; Kovač Franc, kaplan v Hodišah, Koroško, 2 K 60 v.; Mestno županstvo Kranj še 10 K; župni urad Sp. Idrija 60 K; Kmečka hranilnica in posojilnica v Hudajužni 100 K; duhovnja Obloke 70 K; Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani 300 K; Ivan Sušnik, kanonik, 120 K; neimenovana 20 K; ga. Vehovec, Trnovo-Bistrica, in gđeno. Kolarjeve 220 kron 71 vin.; Jaklič Karol, župnik, Prežganje, 20 K; Klekl Jožef, župnik v poklju, Črevsovc, Ogrsko, 110 K; Vinko Majdič, posestnik paromlina v Kranju, 1000 K; dr. F. Grivec, Ljubljana, 10 K; J. Sekol, Vogerce, Koroško, 5 K; Marijina družba v Dragatušu 40 K; neimenovani 10 K; Julij Stare, pivovarnar v Mengšu, ootom »Ljudske posojilnice« namesto

venca na grob pok. Ludovika Moro, 50 K; obleko so darovali: mestno županstvo Kranj. — Danica Predovič, Ljubljana. — Dekliška Marijina družba v Sori. — Anton Hafner, Žužemberk. — Ema Peče, Selca, Gorenjsko. — Antonija Ručigaj, trgovka, Mengeš. — D. Pušnik. — Gdč. Kenda, Kamnik. — Družina Hočevan, Mekinje. — Cecilija Heybal. — Klekl Jožef, župnik v poklju, Črevšovci, Ogrsko. — Ivana Jenko, Ljubljana. — Gdč. Greti Šepl. — Vida J. K. Stromlje. — Rozman Marija, učit. in še štiri druge, Črnomelj. — Župni urad, Špitalič, p. Motnik. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljana se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.

Razpisana mesta dež. računskih uradnikov v Istri. Pri deželni upravni komisiji v Poreču se imajo provizorično izpopolniti za dalj časa eno ali več mest računskih uradnikov. Vpokojeni računski in davčni uradniki oziroma druge osebe, ki so sposobne in proste vsake vojne dolžnosti, naj takoj ulože svoje prošnje, opremljene z dokumenti, na komisijo in navedejo svoje zahteve. Zahteva se znanje deželnih jezikov. — Predsednik Laščiac l. r.

Odlikovanja. Cesar je podelil zlato svetinjo za zasluge na traku hrabrostne svetinje stavbenemu adjunktju tržaškega poštnege ravateljstva Mariju Osana in poštному oficijal Jožefu Persiču.

Padel je na tirolskem bojišču Anton Lašič z Opčin pri Trstu. Zadel ga je krogla iz šrapnela v glavo in je bil takoj mrtev. Nosil je na junaških prstih srebrno hrabrostno svetinjo. Tovarišem ostane v nezabnem spominu.

Nagla smrt. Umrli je na begunskem vozu na poti med Renčami in Gradiščem cerkovnik iz Bukovnice Jožef Krpan, ko je bežal od doma. Vojaštvo ga je preneslo na domače pokopališče, kjer je pokopan. Pri vojaki se nahajajo vsi štirje njegovi sinovi. Nesrečni družini naše sožalje!

Filip Kogoj iz Mirna pri Gorici, oziroma iz Orehovlj h. št. 42, p. Bilje pri Gorici, je bil ujet 29. avgusta 1914. Njegov naslov je: Rudna, gub. Saratov, Ujezd Kamišin, Rusija. To se naj sporoči njegovi ženi Bernardi Kogoj, o kateri se ne ve, kje se sedaj nahaja.

Begunke iz Grgarja v ljubljanski dež. bolnici. Dne 29. avgusta sta došli v tukajšnje deželno bolnico zopet dve begunki iz Grgarja na Goriškem, namreč Černe Ana, 80 let stara žena posestnika Valentina iz Grgarja št. 63, in Miljavec Marija, 75 let stara užitekarka iz Grgarja št. 28. Slednja ima štiri sinove pri vojaki.

Sempas, Osek, Vitovlje in Ozeljan še niso evakuirani. Evakuiranje se je podaljšalo do končane žetve. Ozeljancem, ki so morali zapustiti svoje domove, se je zopet dovolilo, da so se vrnili, da zamorejo pobrati še ostale poljske pridelke. Ljudstvo zre za zaupanjem v bodočnost in je sploh mnenja, da ne bo treba zapustiti svojih domov. Dosedaj smo še zdravi in nas niso obiskale nobene bolezni. Ob fronti je tako mirno, kot bi ne bilo vojske. Le vojaštvo nas spominja na bližino sovražnika in pa laški zrakoplovi nas večkrat vznemirjajo. Sicer pa nič strahu!

Mestno županstvo v Kranju je nabralo v tamošnji občini znesek 720 K in nekaj obleke ter perila in poslalo posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. Za to sočutje napram našemu nesrečnemu ljudstvu, ki je moralo zapustiti svoj nad vse ljubljani domači krov in grudo ter bežati pred svojim dednim sovražnikom v neznane mu kraje, se gori omenjena posredovalnica slavnemu županstvu in vsem darovalcem najtopleje zahvaljuje.

Mnogo beguncev iz Renč se nahaja v Kandiji, Mirni peči, Zabji vasi, v Šmarjeti in drugod po Dolenjskem. To javljajo svojemu župniku č. g. Val. Pipanu. Mi pa prosimo prebivalstvo teh krajev, naj bi begunce, svoje slovenske brate, ki trpe za nas, sprejemalo z največjo ljubeznivostjo.

Pri županstvu v Komnu se nahaja nekaj hišne oprave itd. od župana iz Renč, povodom, ker se mogla vas vsled vojnih operacij izprazniti.

Ljubljanske novice.

Ij Nagla smrt. Ko je šla včeraj proti večeru vdova sodnega sluga Ana Kleinova, rojena 1849, leta v Črnučah, pristojna v Črnomelj, stanujoča na Sv. Petra nasipu št. 57, po Marijinem trgu, se je nagloma zgrudila in padla v nezavest. Prenesli so jo v bližnjo vežo, kjer je umrla. Njeno truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Kristofu.

Ij Umrli so v Ljubljani: Andrej Zaharajko, domobranski pešec. — Marija Ločnikar, hiralka, 84 let. — Radko Janc, hlapčev sin, 6 mesecev. — Ana Jankovič, hči železniškega uslužbenca, 16 mesecev. — Ana Klein, vdova sodnega sluga, 67 let.

Ij Kurja in zajčja reja pod Rožnikom. Neumorni vodja vojaške zajčarne pod Rožnikom, stotnik-avditor dr. Štefan Voszka pripravlja ne glede na svoje obilno delo, ki ga ima pri tukajšnjem vojaškem sodišču zopet nekaj novega. Že z organizacijo zajčereje si je stekel mnogo zasluge, sedaj pa hoče pod Rožnikom vpeljati tudi kurjereje za 5. armadno poveljstvo. Ista bi se imela priklopiti že obstoječi zajčarni zato, da bi s kokošmi dobro izkoriščali razne odpadke zajčje krme, ki jih zajci ne porabijo in raztresejo po steli in tako pridejo v gnoj. Na gnojišču najde perutnina še vedno veliko ovsu in drugih odpadkov od zajčje krme. Za perutinarstvo bodo zgradili nalašč še dva manjša in en večji paviljon. V vsakem bo prostora za 4 družine, po 1 petelina in 15 kokoši. Na ta način bodo imeli tamkaj 12 petelinov in 180 kokoši, ki bodo razdeljene na medsebojno ločenih 12 oddelkov. Z ozirom na to, da znese dobra nesna kokoš v enem letu 160 jajec, računa dr. Voszka, da bi bilo pričakovati od vseh kokoši kakih 23.400 jajec na leto, ako mu znese vsaka kokoš na leto vsaj po 130 jajec. Iz teh jajec bi se moglo na leto pod kokljami in v umetnih valilnikih izvaliti kakih 5000 piščancev. Gradbena dela hitro napredujejo in je pričakovati, da bo naprava morda v najkrajšem času že občinstvu pristopna. — Knjižica pod naslovom: »Reja domačih zajcev« se dobi sedaj tudi že v slovenskem jeziku za ceno 80 vinarjev v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ij Za slepe vojake. Nastavljenici tvrdke Schneider & Verovšek v Ljubljani so darovali mesto venca na krsto pokojnemu Emanuelu Schneider zbirko 40 K za nameravani deželni zavod za slepe. Bog plačaj!

Ij Opozarja se dotična oseba, katera je dne 29. t. m., v sredo predpoldan pri zobozdravniku dr. Praunseisu vzela dežnik z okroglim srebrnim držajem, da istega takoj nazaj vrne v Wolfovi ulici št. 4 na dvorišču, sicer bo dotična oseba na policiji naznanjena, ker je po imenu znana.

Ij Dotična dama, katera je pri zlatarju Černetu izpraševala za vrednost brilantnega prstana, je tem potom posvarjena, naj prstan nemudoma vrne gosp. Černetu nazaj, sicer se bode stvar policijsko zasledovala.

Ij Kje je kovčeg? Dne 22. avgusta je bil v Ljubljani pred rotovžem pri vodnjaku ob cestni železnici pozabljen črn, ponošen ročni kovčeg z različno vsebino. Pošten najditelj se prosi, da ga odda v uredništvu »Slovenca«, od katerega se mu bo izplačala primerna nagrada.

Pogrešane družine s Primorskega.

Išče se Josipina Volk, posestnica iz Gradišča pri Renčah št. 27, s 4 otroci. Kdor kaj o nji vé, naj sporoči na naslov: Marija Teran, Stari trg št. 19, Ljubljana. — Batistič Mihael, k. k. Landsturm Inf. Baon. 4/2, 1. Komp., išče svojo družino iz Solkana pri Gorici, Solska ulica št. 10. — Podpisana želi izvedeti, kje se nahaja njen sin Franc Marvin, trgovski pomočnik iz Gorice, 26 let star. Omenim, da vsa poizvedovanja v Ajdovščini in bližnjih krajih so bila zaman, pač pa morem reči, da so mi pravili znanci, da so ga videli še dne 8. avgusta t. l., to je zadnji dan izpraznenja mesta, v Gorici in da jim je izjavil, da je namenjen takoj odpotovati. Kdor bi o njem kaj izvedel, naj blagovolj sporoči na naslov: Uršula vdova Marvin, Čol pri Vipavi št. 3. — Anton Kolarič iz Medane v Brdih na Goriškem se nahaja sedaj, ranjen na obeh nogah, v rezervni bolnici št. 2, objekt 4, soba 4 v Celovcu. — Janez Gorjan iz Dola, sedaj begunec v Unter-Retzbachu, p. Deizendorf, Nieder-Österreich, išče svojega svaka Antona Boneta iz Dola, ki je odšel k vojakom 20. maja 1915 in od takrat ni od njega nobenega glasu. — N. Ferletič, Kan. bat. 6, G. 3, išče Ivano Ferletič, Josipa Ferletič in Andreja Marusič, vsi iz Mirna. — Janez Gorjan, begunec, Unter-Retzbach, p. Deizendorf, Nieder-Österreich, išče svojega 15letnega sina, ki je služil v Mirni pri Gorici. — Podpisani iščem svojo ženo Katarino Vižin, bivšo gostilničarko iz Kronberga pri Gorici št. 32, s štirimi odraslimi otroci: dva sina in dve hčeri. Ako kdo kaj vé zanje, naj sporoči na naslov: Jožef Vižin, k. k. Landsturm-Reg. Nr. 27, 2. Komp., Kdor kaj vé, kje se nahaja družina Marija in Janez Persič iz Gorice, ulica Vetturini št. 13, naj mi sporoči na naslov: Ivan Volarič, k. u. k. Kraftfahr-Ersatz-Depot, Graz, Abt. Puntigam. — Hmar Matvez, častniški sluga, 97. pp., 7. nad. stot., Mureck, Stajersko, išče svojo ženo z družino Františko Hmar, Sv. Katarina 83, Kronberg, p. Solkan. — Marusič Antonija, Ribnice št. 32, p. Placy, Češko, išče 17letnega Antona Marusiča iz Opatiegasela št. 8, ki je služil pri Josipu Lutman v Dolnji Vrtojbi 140.

Kontoristinjo

ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter je večša knjigovodstva, računstva in strojepisja sprejme takoj Jurej Sterk, trgovec, Vinica, Belakrajina. 2026

Kontoristinja

dobro izurjena v strojepisu in stenografiji se sprejme takoj. Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod št. 2061.

Manufakturno blago

vseh vrst sukno, podloge itd. kapi zavod za opremo armade (tudi na deželi), Dunaj I. Backerstr. 9. — 1935

Kontoristinja

s prakso večša slovensko nemškega jezika želi mesta, gre tudi na deželo. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod »Takoj 2064«.

Sprejme se

dojilja

Plača po dogovoru. Ponudbe pod št. 2063 na upravništvo »Slovenca«. — — —

Preklic.

Podpisana obžalujem in preklicujem vse, kar sem govorila žaljivega o g. Ivanu Kerne-u, dimnikarskemu mojstru v Ljubljani dne 1. avgusta 1916. v Vospornigovi kavarni in dne 2. avgusta 1916 proti gg. Mariji Kerne in Mariji Leben.

Marija Gaber.

Pražena kava

prav dobra, izdatna kavina melanža iz zrnate kave in sadne kave, izborna po okusu, aromi in moči. Boljša in izdatnejša kot sama zrnata kava. 5 kg K 18.— po povzetju pošilja velika pražarna kava v Solnici, Češko.

Spretnega stenografa in strojepisca

sprejme takoj proti dobri plači odvetniška pisarna v Ljubljani. — Stenografije izključene. Ponudbe pod »F 1« na upravo tega lista

Lov se da v najem

Podobčina Bled odda dražbenim potom za dobo 6 let lov v najem v planini »Lipanca« v nedeljo dne 3. septembra 1916 po popoldanski božji službi v občinski pisarni na Bledu.

Češplje in hruške (tepke) za kuhanje

plača vsako množino po K 30.— za 100 kg

Veležganjarna sadja

M. Rosner & Co. LJUBLJANA.

Zahvala.

V težkih dneh ob smrti našega nepozabnega sina, ožir. brata, svaka in strica gospoda

Milana Klančič

so nam bili v veliko tolažbo mnogoštevilni dokazi odkritega sočutja, ki so nam došli. Prav posebno se zahvaljujemo dobrim gg. tovarišem ljubljene pokojnika v Vrbovcu in sploh vsem, ki so mu na katerikoli način pomagali že v hudi bolezn. Nadalje se zahvaljujemo za podarjene vence in vsem, ki so pokojnika spremljali na zadnjem potu zlasti goriškim rojakom-beguncem v Celju in sploh vsem, ki so nas kakorkoli tolažili ob dneh neizmerno žalosti.

Gorje pri Bledu, 30. avgusta 1916.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom smrti naše iskrenoljubljene soproge oz. matere, stare matere in tašče, gospe

Julije Leopold, vdov. Mikesch, roj. Hanisch

hišne posestnice

ki smo jo pokopali dne 27. avgusta, mi je došlo tako veliko dokazov ganljivega sočustvovanja, da se more edinole tem potom zanje iskreno zahvaliti v imenu vseh ostalih.

Spošnja šiška, dne 28. avgusta 1916.

Av gust Leopold.

Zahvala.

Za številne dokaze iskrenega in ganljivega sočustvovanja povodom smrti našega iskrenoljubljenega, dobrega soproga oziroma očeta, gospoda

Karla Salokar

vele posestnika

izrekamo vsem svojo najtoplejšo zahvalo.

Poljčane-Ljubljana, v avgustu 1916.

Žalujoči ostali.